

Martin KRAMEŠ, *Zločin a trest: Svědectví smolných knih 16. až 18. století v českých zemích ve statistikách*

Katedra dějin a didaktiky dějepisu PedF UK v Praze, bakalářská práce

Praha 2011, 101 str. (z toho 87 str. textu)

posudek vedoucího práce

Autor předkládané práce si vybral téma v posledních letech mezi odborníky i laickými popularizátory velmi oblíbené, vstoupil tedy na půdu již mnohokrát rozoranou. Pokud jeho studie přesto přináší nové podněty, zasloužilo se o to v první řadě důsledné a časově náročné využití metod statistiky.

Základním pramenem byly pro Martina Krameše edice smolných knih z území Čech a Moravy, práce s needitovaným pramenem má v jeho studii význam jen okrajový. Dále se Krameš mohl opřít o dnes již velmi rozsáhlý soubor české literatury k danému tématu, zahrnující i některé překladové práce. Požadovaný rozsah práce výrazně překračuje, jazykově je ovšem místy poněkud neobratná. Jako přílohy zvolil autor ukázky ze Smolné knihy města Nymburka a pro svou názornost velmi často reprodukované ukázky trestů publikované v roce 1768 (Theresiana).

Rozvržení studie je konzistentní a přehledné. Vstupní kapitola „České právo a soudnictví“ (celkem 25 str.) se podrobně zabývá historickým vývojem a vymezením pojmů. Vzhledem k tématu je pochopitelné, že se převážně jedná o text kompilačního charakteru, využívající např. díla K. Malého, J. Klaboucha ad. Vlastním jádrem a potenciálně hlavním přínosem práce Martina Krameše je rozsáhlá kapitola „Zločiny a jejich tresty“ (45 str.), rozdělená na jednotlivé subkapitoly podle typů deliktů. Zvláště ocenit lze přitom úsilí věnované zpracování shrnujících statistických tabulek zahrnujících více než půl druhého tisíce konkrétních zločinů a udělených trestů. Široké časové a územní vymezení zkoumaného materiálu tedy umožnilo získat mimořádně rozsáhlý soubor údajů ke komparaci. Zdá se mi ovšem, že možnosti hlubší analýzy získaných poznatků zůstaly přes značný stránkový rozsah studie využity jen částečně a vesměs se omezují pouze na srovnání trestů udělovaných mužům a ženám a uvedení několika více či méně typických příkladů. V této souvislosti vyvstává samozřejmě otázka, do jaké míry by výsledný statistický obraz změnilo například rozdělení

tabulek do kratších časových úseků či menších územních celků. Autor si je této skutečnosti vědom, jak naznačuje jeho úvaha o postupném zmírňování trestů a odlišnostech mezi tresty udělovanými v různých oblastech. V základních obrysech ovšem podává Kramešova práce nepochybně velmi solidní přehled o tom, jaké tresty byly ve vymezeném období v českých zemích považovány za adekvátní za jednotlivé typy zločinů.

S přihlédnutím k tomu, že se jedná o práci bakalářskou, navrhuji práci Martina Krameše **klasifikovat jako „velmi dobrou“**.

V Praze 30. srpna 2011

Mgr. Dušan Foltýn